

spurnarkassin

Bruttoskattur

Eg havi í onkrum av bløðun-um lisið, at tvørpólitiska felagið Hugvekjari hevur lagt fyri tingið uppskot um at broyta skattaskipanina so, at bruttoskattur kemur í staðin.

Eg vildi fegin her í blaðnum fingið hann, sum svarar skattaspurningum, um at siga eitt sindur, hvat bruttoskattur er, og hvussu hann virkar í mun til galdandi skattalóg.

M.

Svar

Endamálið við okkara núverandi skattaskipan er, at skattur skal gjaldast eftir ferimuni, t. v. s., at borgarar í ymskum umstøðum skulu bera tilsvareandi ymiska skattabyrði. Fyri at fremja hetta endamál verður nýtt:

1. progressivur skattastigi, at jú stóri inntøkan er, jú stóri partur verður goldin í skatti.

Bruttoinntøka (uttan frádr.)	Frádráttir
13.000	2.860
29.000	8.120
48.000	16.800
67.000	27.470
86.000	39.560
140.000	74.200

Hetta visir, at tann stóra progressiónin í skattastiganum er minkað burtur í at kalla onki av tí, at jú stóri inntøkan er, jú betri eru ráðini at fáa frádráttir. Sum dømi kann nevast, at við at keypa ein bil til kr. 60.000,—, gjalda 1/3 út og restina yvir 3 ár, kann ein fáa kr. 17.900,— í rentum at draga frá, og á tann hátt spara ca. kr. 8.000,— í skatti.

Við bruttoskattur er at skilja, at ein verður skattaður av allari inntøku, uttan aðrar frádráttir enn tær útreiðslur, sum standast av at skapa inntøkurnar.

Hetta vildi ført við sær, at skattskyldug inntøka veksur munandi, og at procentini í skattastiganum kunnu lækkast uttan at minka um inntøkuna hjá land og kommunu. Kanningin hjá skattanevndini visir, at í 1972 hevði ein við einum proportional-skatti av bruttoinntøkuni upp á umleið 25% fingið umleið tað sama burturúr. Tað er ikki neyðugt, at ein bruttoskattur er proportionalur (sama procent til allar inntøkur), men ein skattastigi kann gerast við ca. 25% í meðal.

Sambært uppskotið hjá felagnum Hugvekjari, skal skattur roknast av bruttoinntøkuni við frádrátti av livi-

2. ymskir frádráttir alt eftir, hvørjum umstøðum borgarin er í, til dømis um maður og kona bæði arbeiða úti, verður loyvdur frádráttur upp til kr. 4.000.

Um ein bert sær upp á skattastigan, so hava vit eina ovurhonds stóra progressión í skattum. Fyri skattaárið 1973/74 var samlaði skattur-in í procent av skattskyldugari inntøku:

Skattskyldug inntøka	skattur ialt (%)
12.000	23,5
24.500	36,7
45.000	48,1
85.000	63,6
140.000	72,7
240.000	79,11

Skattanevnd Landsstýrisins hevur gjørt eina kanning av sjálvuppgávum fyri skattaárið 1973/74, og harav framgongur, at teir loyvdur frádráttirnar ávirkar skattabýtið soleiðis:

Skattskyldug inntøka	Skattur í % av bruttoinntøku
10.140	16,4
20.880	23,8
31.200	25,4
39.530	26,0
46.440	26,5
65.800	27,3

kostnaðinum, sambært prístalsútrokningina (pr. 1/7—1974 26.622,70), og við frádrátti upp á 10% av bruttoinntøkuni av teimum fyrstu kr. 100.000,—. Síðan 5% av teimum næstu kr. 100.000,— og so 2% av øllum, sum er oman fyri kr. 200.000,—.

Hetta uppskot vil føra við sær, at bruttoinntøkur upp til ca. kr. 29.000,— ongan skatt skulu gjalda, og at bruttoinntøkur upp til ca. kr. 40.000,— bert skulu skattast av kr. 9.300,—. Í 1972 hevði ca. 71% av skattgjalдарun-um eina inntøku undir kr. 40.000,—. Hesin bólkur betalti ca. 40% av skattinum ella ca. kr. 60 mill. Um land og kommunur skulu hava somu inntøkur av skattinum sum nú, so má inntøkubólkurin yvir kr. 40.000,— í inntøku (ca. 29%) gjalda hesar kr. 60 mill. meira.

Hetta saman við frádráttinum upp á kr. 26.600 + 10% av brutto vil føra við sær, at skattaprocentið allarhelst vil fara upp um 100.

Um felagið Hugvekjari hugsar sær, at ein partur av inntøkuni hjá tí almenna skal flytast frá skatti yvir á tollin, veit eg ikki, men um hetta verður gjørt, so ávirkar hetta prístalsútrokningina og harvið skattafrádragið.

Carl Vilhelm Weihe

Sílaveiðan

Tað er misjavn, sum menn hava fingið burtur úr sílafiskiskapinum í ár. Men summir teirra hava verið rættiliga hepnir við tráduni.

Um 20. juli fekk Martin Kúrberg í Havn henda laksin í Saksunarvatni og sum kona hansara, Hanna, visir á myndini. Laksurin er 78 cm langur og vigar 4,75 kg.

Martin fekk í fjør ein laks, sum vigaði tað sama, men sum var longri. Tann laksurin var 86 cm langur.

Nei, eg eri sannleikin sjálvur, harra dómari, og stolið havi eg ongatið. Sum dømi kann eg nevna, at eg einaferð starvaðist á eini baðstovu í seks mánaðar uttan at taka mær so mikið sum eitt bað

Óli í Áarstovu

Blaðið hjá sjálvstýrisflokkinum verður prentað upp á sera fint papir — men tað er nú heldur ikki so lægið, tí sum tit vita, verður flokkurin róptur »finiflokkur«.

— o —

Serfrøðingarnir eru nú so nógvir, at okkum restar bert nakrar serfrøðingar at finna útav, hvat vit skulu brúka allar serfrøðingarnar til.

— o —

Glistrup gremur seg um skattamyndugleikarnar — tað er sjálvsagt, tí skattin kann hann ikki gremja seg um.

— o —

Í Danmørk eru politikkarnir bert samdir um eitt í lötuni, og tað er, at peningurin til skattalettarnar skal koma frá skattaborgarunum.

— o —

Eg heiti á øll tey føroysku bløðini, um at halda uppat við at skriva um hatta pinkuviðtalið í fjúrtanda — tað var — jú bara Pauli Ellefsen, sum slongdi hasi orðini av munni.

Fólk í grannalagnum flýddu

— tá eldur kom í sildaverksmiðjuna mikudagin

Fuglafjörður, hósdagin, frá tíðindamanni okkara

Um middagsleitið mikudagin kom eldur í sildaverksmiðjuna hjá Havsbrún í Fuglafirði. Tað sá ógvuliga hættisligt út ta einu lötuna, og fólk í grannalagnum flýddu heim í bygdina av ótta fyri, at eldurin skuldi breiða seg til olju- og lýsitangarnar, sum standa tætt við.

Fuglfirðingar vóru skjótt á staðnum við sini slökkviutgerð. Nógv fólk kom til hjálpar, og fiskiskipini Krúnborg og Logos, sum lógu við bryggju, settu tað til, sum teir áttu av pumpum. Tá menn vóru komnir upp á

tækjuna við slangum, var tað skjótt, at tamarhald fekt á eldinum.

Ilt er at meta um, hvussu stórir skaðin er, men onki er at ivast í, at hann er stórir, ser-

stakliga skaðin á tær elektrisku instalatiónirnar.

Annars halda teir á sildaverksmiðjuni, at teir verða klárir at taka móti fiski aftur um eina viku.

Framsýningin um NÓLSOYAR PÁLL

í Stokkastovuni í Tinganesi er opin henda mánaðin leygardag og sunnudag kl. 15 til 17.

Føroya Fornminnisavnn